

STOK- DEMİRBAŞ- KASA-ORTAKLAR CARİ HESABI ve İLGİLİ HESAP KAYITLARININ DÜZELTİLMESİ

1. İŞLETMEDE MEVCUT OLDUĞU HALDE KAYITLARDA YER ALMAYAN VARLIKLARIN KAYITLARA ALINMASI

18.05.2018 tarih ve 30425 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 7143 sayılı kanunla gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine işletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşları yasal kayıtlara intikal ettirmek suretiyle, kayıtları fiili duruma uygun hale getirme imkânı sağlanmıştır.

Uygulama kapsamındaki mükellefler, **31 Ağustos 2018** tarihine kadar (bu tarih dahil) işletmelerinde mevcut ancak kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşları tebliğle şekli belirlenen beyanname ekinde verecekleri envanter listesi ile rayiç bedelle değerlemek suretiyle bağlı oldukları vergi dairesine bildireceklerdir. Yapılan bildirim sonucu oluşan tahakkuka ait tutar aynı süre içinde ödenecektir.

Bildirime dahil edilen amortisman tabi varlıklar için amortisman ayrılmayacaktır.

Bildirimi yapılan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar KDV oranı açısından %18 orana tabi iseler rayiç bedelinin %10'unu, indirimli (%1-%8) orana tabi iseler bildirilen rayiç bedelin üzerinden tabi oldukları oranın yarısını esas almak suretiyle KDV hesaplayıp 2 Nolu KDV beyannamesi ile en geç 31 Ağustos 2018 tarihi akşamına kadar tahakkuk ettirilip ödenmesi gerekmektedir.

Bu suretle beyan edilip ödenen **emtiaya ait KDV**, 1 Nolu KDV beyannamesinde indirim konusu yapılacaktır.

Ancak kayıtlara alınan makine, teçhizat ve demirbaşların rayiç bedeli üzerinden ödenen KDV'nin 1 Nolu Beyannameden indirimi mümkün değildir. Bu tutar **gider olarak dikkate alınabilir.**

Bilanço esasına göre defter tutanlar, aktiflerine intikal ettirdikleri

- emtia için; **525-KAYDA ALINAN EMTİA ÖZEL KARŞ.** Hesabının alt kırılımında yer alacak **7143 S.K6/1 MD.** Hesaba
- makine, teçhizat ve demirbaşlar için; **(526- DEMİRBAŞ MAKİNE VE TEÇHİZAT ÖZEL KARŞ.** Hesabının alt kırılımında yer alacak **7143 S.K6/1 MD.** Hesaba)

ayrı ayrı olmak üzere pasifte karşılık hesabı açacaktır. Emtia için ayrılan karşılık ortaklara dağıtılması halinde vergilendirilmeyecektir. Makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrılan karşılık birikmiş amortisman olarak kabul edilecektir.

Örnek :Şirket rayiç bedeli (alım satım bedeli) 1.000.000 TL olan genel KDV orana tabi emtiasını 20.06.2018 tarihi itibariyle vergi dairesine beyan etmiştir. Ayrıca kayıtlarda yer almayan 120.000 TL rayiç bedelli jeneratör de envanterine almıştır.

Beyan edilen Emtianın kaydı

		25.08.2018
153 TİCARİ MALLAR		1.000.000 TL
191 İNDİRİLECEK KDV		100.000 TL
525 KAYDA ALINAN EMTİA ÖZEL KARŞ.		1.000.000 TL
(7143 sayılı Kanun 6/1 md.)		
360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR		100.000 TL

Beyan edilen Jeneratörün kaydı

		25.08.2018
253 TESİS MAKİNA VE CİHAZLAR		120.000 TL
689 DİĞER OLAĞAN DIŞI GİDERLER		12.000 TL
526 D.BAŞ MAKİNA ÖZEL KARŞ.		120.000 TL
(7143 sayılı Kanun 6/1 md.)		
360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR		12.000 TL

Beyan edilen kıymetler Ba formu ile bildirilecektir. Soyadı/Ad bölümüne “muhtelif satıcılar (7143 sayılı Kanun Madde6/1) vergi kimlik Numarası bölümüne (3333 333 333) yazılacaktır.

2. KAYITLARDA YER ALDIĞI HALDE İŞLETMEDE MEVCUT OLMAYAN EMTİA

Gelir ve Kurumlar vergisi Mükellefleri kayıtlarında yer aldığı halde işletmelerinde bulunmayan emtiaları 31 Ağustos 2018 tarihine kadar (bu tarih dahil) Muhtelif alıcılar(7143 sayılı Kanununun 6/2 maddesi çerçevesinde düzenlenmiştir.) adına gayri safi kar oranı dikkate alınarak tespit edilecek tutardan fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülükleri yerine getirmek kaydıyla kayıtları fiili duruma getirmeleri mümkündür.

Bu kapsamda 1 No’lu KDV beyannamesi ile beyan edilecek olan bu KDV tutarı nedeniyle ödeme çıkarsa buna isabet eden tutarın KDV’si birincisi beyanname verme süresi içinde diğerleri ise takip eden ikinci ve dördüncü ayda olmak üzere üç eşit taksitte ödenebilir.

Kayıtlarda yer alan, fiilen bulunmayan emtia için düzenlenen fatura, Bs formu ile bildirilecektir. Soyadı/Ad bölümüne “muhtelif alıcılar(7143 sayılı Kanun Madde6/2)” vergi kimlik Numarası bölümüne (4444 444 444) yazılacaktır.

3. KAYITLARDA YER ALDIĞI HALDE İŞLETMEDE MEVCUT OLMAYAN KASA MEVCUDU VE ORTAKLARDAN ALACAKLARIN BEYANI

Sadece bilanço esasına göre defter tutan, kurumlar vergisi mükelleflerine **31.12.2017** tarihi itibarıyla bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ve

ortaklarından olan gerçek olmayan alacakları ile bunlarla ilgili diğer hesaplarda yer alan işlemlerini düzeltme hakkı verilmiştir. Düzeltme işlemi 31 Ağustos 2018 tarihi akşamına kadar vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebileceklerdir.

Düzeltme uygulamasında, kasa mevcutları ile ortaklardan net alacak tutarlarının yanı sıra başka hesaplarda takip edilen buna benzer tutarların da dikkate alınması mümkündür.

Söz konusu beyan sonucunda aşağıdaki esaslara göre kayıtlar düzeltebilecektir.

Vergisel Yükümlülükler ve Muhasebe Kayıtları

Bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ve ortaklardan alacaklar tutarları ile bunlarla ilgili diğer hesaplarda yer alan işlemlerini düzeltmek için beyanda bulunan mükellefler, beyan edilen tutarlar **üzerinden %3 oranında vergi hesaplayacak** ve hesaplanan vergiyi beyanname verme süresi içinde ödeyeceklerdir.

Söz konusu tutarların beyanı üzerine, defter kayıtlarının düzeltilmesi gerekeceği tabiidir.

Bir örnek: Bir işletmenin 31.12.2017 tarihi itibarıyla bu kapsama giren bilanço kalemleri aşağıdaki gibidir.

Kasa 250.000TL. Bunun 200.000,- TL'si fiktiftir.

Ortaklardan alacak 4.600.000,-TL. Ortaklardan alacağın tamamı fiktiftir.

Ortaklara borç 1.000.000,- TL. Tamamı fiktiftir.

Diğer alacaklar 2.400.000,-TL Diğer alacağın 1.400.000,- TL'si fiktiftir.

25 Ağustos 2018 tarihinde kasa affı nedeniyle beyanname verildiğini varsayalım. 25 Ağustos günü kasanın 250.000,-TL olduğu ortaklardan ve diğer alacaklardaki fiktif alacak ve borçların değişmediği anlaşılmıştır. Bu durumda beyan edilecek tutar ile bunun üzerinden ödenecek vergi tutarı ve bunların muhasebe kaydı aşağıdaki gibi olacaktır.

Beyan edilecek

Kasa tutarı =200.000,-TL

Ortaklardan alacak 4.600.000 TL – Ortaklara borç 1.000.000,-TL= 3.600.000,TL

Diğer alacaklar =1.400.000,-TL

Toplam = (200.000+3.600.000+1.400.000=5.200.000,-TL X %3= 156.000,-TL hesaplanan vergi olmaktadır.

hesaplanan vergiyi beyanname verme süresi sonuna (31/08/2018 tarihine) kadar ödeyecektir.

Beyanla ilgili muhasebe kayıtları da aşağıdaki şekilde olacaktır.

Bilançoda görülmekle birlikte işletmede bulunmayan kasa mevcudunun, kasa hesabından düşülmesi:

25.08.2018	
689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİD. VE ZAR.	5.200.000 TL
(7143 sayılı Kanun 6/3 md.)	
(Kanunen Kabul Edilmeyen Gider)	
331 Ortaklara Borç	1.000.000 TL
100 KASA	200.000 TL
131 Oraklardan Alacak	4.600.000 TL
136 Diğer Alacaklar	1.400.000 TL

Verginin kaydı

25.08.2018	
689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİD. VE ZAR.	156.000 TL
(7143 sayılı Kanun 6/3 md.)	
(Kanunen Kabul Edilmeyen Gider)	
360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	156.000 TL

Bu madde kapsamında beyan edilen kasa mevcutları ve ortaklardan net alacak tutarları ile bunlarla ilgili diğer hesaplarda yer alan işlemlerin, dileyen mükelleflerce "689. Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar" hesabı yerine bilançonun aktifinde herhangi geçici bir hesapta izlenmesi mümkündür. Söz konusu geçici hesapta izlenen tutarlar herhangi bir şekilde kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınamayacaktır.

Geçici hesaba alma tercih edilirse aşağıdaki gibi kayda alınabilir.

25.08.2018	
296 GEÇİCİ HESAP	5.200.000 TL
(7143 sayılı Kanun 6/3 md. uyarınca düzeltme hesabı)	
331 Ortaklara Borç	1.000.000 TL
100 KASA	200.000 TL
131 Oraklardan Alacak	4.600.000 TL
136 Diğer Alacaklar	1.400.000 TL

Öte yandan, mükelleflerce kâr dağıtımını yapılması hâlinde, ticari bilanço açısından dağıtılabılır ticari kar tutarı, "689. Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar" hesabı altında muhasebeleştirilen tutarlar dikkate alınmaksızın tespit olunacaktır.

SAYGILARIMIZLA,...